

SZTEmagazin > Archívum > 2020

SZEGEDI EGYETEM MAGAZIN

Társadalomföldrajzos szemmel vizsgálja az okos város koncepciót az ÚNKP-ösztöndíjas Szalai Ádám

2020. július 13.

Szalai Ádám 2018-ban az SZTE TTIK-n szerezte mesterszakos diplomáját geográfusként, jelenleg pedig SZTE TTIK Földtudományok Doktori Iskola másodéves PhD hallgatója. „Az okos város fejlesztési modell háttértényezőinek feltárása Magyarországon” című kutatási munkája az Új Nemzeti Kiválósági Program szakmai támogatásával készült. Szalai Ádámot többek között az okos város koncepció céljairól, feltételeiről és hazai fejlesztéseiről is kérdeztük.

Cikk nyomtatás

Link küldés

Tetszik 24

Tweet

- Mit jelent az okos város, vagyis smart city kifejezés?

- Az okos város kifejezésről vita zajlik a tudományos diskurzusban. Tulajdonképpen infokommunikációs eszközök forradalma, robbanásszerű fejlődése és a mindennapokban való elterjedése indította be az okos városról való gondolkodást. A technológia mint központi elem jelenik meg, ám fontos megemlíteni, hogy a fogalom és annak értelmezése is fejlődésen haladt keresztül. Talán úgy lehet legjobban ezt összefoglalni, hogy a smart city igyekszik a technológiai vívmányok segítségével a városokban lezajló folyamatokat követni, és ehhez mérten erőforrásait optimalizálni.

- *Mi a smart city koncepció elsődleges célja?*

- Ha a smart city-t komplexen értelmezzük, akkor az elsődleges cél nem lehet más, mint az életminőség javítása. Ebbe beletartozik az, hogy több területen is megpróbálunk beavatkozni annak érdekében, hogy racionalizáljuk például a parkolást, baleseteket előzzünk meg, figyeljük a környezeti indikátorok alakulását. - A smart city-ben az egészséges és élhető környezet kulcsfontosságú elemként jelenik meg, mindemellett például a különböző mobilszolgáltatásokkal kényelmesebbé, gyorsabbá teszi a közigazgatást, a városon belüli utazást, vagy éppen a helyi közösség formálását, a problémákra történő figyelemfelhívást.

- *Mit jelent a smart city a fizikai környezetünkben?*

- Egyre több szenzor, érzékelő, kamera jelenik meg, amelyek az adatgyűjtés alapját adják. Az adatok széles körű gyűjtése az erőforrások, városfejlesztési problémák, térhasználat stb. volumenének pontosabb ismeretét teszi lehetővé, amely adott esetben kijelzőkön jelenik meg. Például Bécsben találhatóak olyan kijelzők, amelyek mutatják, hogy az adott napelem mennyi áramot termelt eddig, és mennyi CO2 kibocsátástól óvtuk meg így a környezetet. Hogy hazai példát is említsek, Debrecenben kerékpáros-számláló működik, amely egy forgalmas csomóponton tünteti fel a napi kerékpárosok számát. Mindezek reprezentatív fejlesztéseknek tűnhetnek, azonban ezek szerepe leginkább a szemléletformálást, a figyelemfelkeltést tekintve fontosak.

- *Hogyan valósulhat meg az okos város?*

- A sikeres okos város fejlesztésekhez elengedhetetlen a helyi döntéshozói akarat, a tudás, hogy a szakpolitikusok, a projektek megvalósításában résztvevők ismerjék kellőképpen a smart city koncepció elemeit, esetleges hátrányait, az egyes technológiai beszállítókkal minél jobban szót értsenek. Ami eddig sokszor a fejlesztések sikertelenségét okozta az az, hogy nem szántak kellő figyelmet a fenntartásra, nem alkottak működési modellt. Nagyon fontos, hogy az adott okos szolgáltatást tartalommal is feltöltsük, hiszen így tud beivódni a városlakók mindennapi életébe. További alapfeltétel még az oktatás és az integrálás, hogy az emberek képesek legyenek értelmezni, megfelelően használni az egyes szolgáltatásokat és eszközöket, hogy megértsék, miért is előnyös ez számukra. Városmarketing eszközként is alkalmazható a smart city, ha a város összefog egy IT céggel, de ez esetben törekszik egyrészt helyi cégek, másrészt az ott élők bevonására is. Fontos, hogy ne olyan üzenetet közvetítsenek a smart fejlesztések, hogy „ezzel egy nagyvállalat járt csak jól“.

- *Miről szól a kutatómunkád?*

- Kutatási témám társadalomföldrajzos szemmel kívánja megvilágítani az okos város koncepció egyes elemeit, különös tekintettel a hazai megvalósulást. Sokat hallani erről a koncepcióról, amely azonban az okos eszközök révén nem csupán a mindennapi életbe gyűrűzött be, hanem a városfejlesztési célok közé is gyakorta bekerül. Azonban a nemzetközi szakirodalomban túlnyomórészt metropoliszokat vizsgálnak, és a hazai kutatások is főképp az „okosság mérésére“ fókuszáltak eddig. Munkám során a mozgatórugókra, a stratégiák és projektek kidolgozásában és megvalósításában résztvevő szereplőkre, és érdekeikre helyezem a hangsúlyt, feltárva azt, hogy miképpen szeretnének a hazai városok okossá válni.

- *Milyen versenyeken vettél eddig részt?*

- Mesterszakos hallgatóként a helyi TDK fordulón elért II. helyezéssel lehetőségem nyílt az OTDK-n részt venni 2017-ben. A Gazdaság- és Társadalomföldrajz Tanszék 10 pályamunkával képviseltette magát, ebből 5 helyezést ért el, jómagam különdíjas lettem. Úgy vélem, büszkék lehetünk a szegedi földrajzos iskola már-már hagyományos kiváló szereplésére az Országos Tudományos Diákköri Konferenciákon. Az OTDK-n túl mesterszakos diplomamunkámat szakmánkban országos nivóval rendelkező szervezet, a Magyar Urbanisztikai Társaság diplomadíjjal tüntette ki. Büszke vagyok továbbá

az SZTE Kiválósági Lista bronz fokozatára, valamint a sikeres ÚNKP pályázatok után kapott dicséretekre is. A díjak elnyerése, konferenciákon való részvételek azonban nem valósulhattak volna meg kiváló témavezetőim (korábban Nagy Gyula, jelenleg Fabula Szabolcs) segítségével, iránymutatásai nélkül.

- *Szegeden milyen smart city fejlesztések találhatóak?*

- A szegedi fejlesztések két fókuszterület köré csoportosultak: készpénzmentesség és közösségi közlekedés. A készpénzmentes, digitális fizetési megoldások alkalmazását szorgalmazzák Szegeden, amely egyre több területen valósult már meg. Az akkumulátoros technológia tesztelése, és az utazási szokások felmérése több eszközzel történik a trolibuszok esetében (kamerákkal, súlyméréssel például). A városban történő forgalmat, fő áramlási irányokat mérik fel a Belvárosi Híd környezetében, amely a közlekedésszervezés területén kecsegtet előnyökkel. Hamarosan elkészül egy parkolási applikáció, amelyben nyomon követhetjük a szabad parkolóhelyek alakulását a városban. Egy nemzetközi projektben vállalati partnerek bevonásával próbálják arra ösztönözni a munkavállalókat, hogy szervezzék össze a munkába járásukat, ajánlják fel szabad helyeiket autóikban, így jobb kihasználtsággal egy online vagy applikációs felületen összefogva járhatnak együtt munkahelyükre az egy helyen dolgozók. A további fejlesztéseket illetően fontos a 2016-os smart city koncepció felülvizsgálata. A 2021-es évtől a következő évtől új európai uniós finanszírozási ciklusba lépünk, így ahhoz igazodva kell jövőbeli potenciális fejlesztési irányokat, és az ahhoz kapcsolódó projekteket felvázolni.

Szöveg: Mátó Gábor

Fotó: Szalai Ádám

Cikk nyomtatás

Link küldés

Tetszik 24

Tweet

Letöltés

(/sztemagazin/aktualis-szam/hu-szte-mag-2019-01-t2)

(/sztemagazin/aktualis-szam/eng-szte-mag-2019-01-t1-191113)